

با فوتبالیست‌ها و شخصیت‌های انیمیشنی

نمایش خانگی در قرنطینه

داشتن اما نداشتن

درباره شهدای کشور چه فیلم‌های اندکی داریم
و چه بسیار فیلم که نداریم

فرهنگ

شنبه ۳۱ خرداد ۱۳۹۹ :: شماره ۵۶۸۴

کاغذ اخبار

کار اتوود برای اودیسه

برخی ناشران در مجموعه‌کردن کتاب‌هایی که منتشر می‌کنند، بسیار خوش سلیقه‌اند و سری‌هایی که به دست می‌دهند قله‌ای نیست و هدفمند به نظر می‌رسد. یکی‌شان انتشارات پاگرد است که مجموعه‌ای راه انداخته با عنوان «بازخوانی اساطیر جهان». این مجموعه مربوط به آثار نویسندگان معاصر است که اسطوره‌ها را در سال‌ها و دهه‌های اخیر بازنویسی کرده‌اند.

دومین کتابی که در این مجموعه منتشر شده، رمان «پلویپاد» نوشته مارگارت اتوود با ترجمه طهورا آیتی است. مارگارت اتوود یکی از مهم‌ترین نویسندگان معاصر ماست که عموم مردم او را به خاطر نوشتن «سرگذشت ندیمه» می‌شناسند. او در کتاب پلویپاد سراغ اودیسه، اثر حماسی هومر شاعر یونانی رفته

و شخصیت پلویپه همسر ادوستوس را دستاویز داستانش قرار داده است. اگر می‌خواهید یکی از خواننده‌های این کتاب ۲۳۶ صفحه‌ای باشید، ۳۳ هزار تومان باید کنار بگذارید.

نگارخانه‌ای

برای ضیاءپور در انزلی

عجب شهری است این انزلی. چقدر پیشر و هستند دوستان اهل هنر در این بندر. حالا بگویید این همکار متومل ما چرا گوئی دلارهایش را کول کرده رفته در املاک آنجا سرمایه‌گذاری کرده! خبر این است که یک نگارخانه به نام جلیل ضیاءپور، پدر نقاشی مدرن ایران، در بندر انزلی افتتاح شده است. آن‌طور که مهر نوشته پیش از ظهر پنجشنبه با حضور رئیس مجمع نمایندگان گیلان، نگارخانه ضیاءپور در سالن طبقه دوم اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی افتتاح شده و به بهره‌برداری رسیده است.

این سالن به مساحت ۷۵ متر مربع و با اعتباری بیش از صد میلیون تومان رنگ‌آمیزی و نورپردازی و سقف و کف آن بازسازی شده که قابلیت به نمایش گذاشتن حداقل ۳۰ اثر و تابلو را دارد.

فیلم رادان مجوز گرفت

این روزهایی که تعطیل بود، خبر آمد تازه‌ترین جلسه شورای پروانه نمایش برگزار و برای دو فیلم مجوز نمایش صادر شده است. یکی از این فیلم‌ها، فیلم سینمایی «گرچه سیاه» است. این فیلم دو نکته قابل توجه دارد: اول آن‌که بهرام رادان در قامت تهیه‌کننده ظاهر شده و دوم این‌که او در حضوری کوتاه در این فیلم، نقش خودش را بازی کرده است. کارگردان، کریم محمد امینی است و فیلمنامه را علی اصغری نوشته است.

ترلان پروانه، حسین پورکیمی، کیا رکنی، پیام احمدی‌نیا، احمد کاور، آزاده سدیری، علیرضا استادی، ستایش رجایی‌نیا، عیسی حسینی، بهروز قادری، حسین ملکی، علی اوچی و بهاره کیان افشار بازیگران فیلم گرچه سیاه هستند.

فیلمی که امام خمینی (ره) هم دوستش داشت

۳۱ خرداد روز تولد

استاد عزت... انتظامی است

عزت... انتظامی در کارنامه‌اش اولین جایزه بین‌المللی بازیگری در سینمای ایران را دارد. فیلم گاو به کارگردانی داریوش مهرجویی و با فیلمنامه‌ای از غلامحسین ساعدی در هفتمین جشنواره فیلم شیکاگو در سال ۱۹۷۱ جایزه بهترین بازیگر مرد را برای انتظامی به ارمغان می‌آورد. این فیلم بعد از انقلاب اسلامی با تحسین امام خمینی (ره) مواجه می‌شود و به نوعی نقطه آغاز پدیده سینمای بعد از انقلاب است. در روزگاری که تدریوها سینماها را به آتش می‌کشیدند، امام خمینی (ره) با تحسین گاو سینما را از جهل و تحجر نجات می‌دهد. اما پیش از انقلاب حکایتی دیگر دارد.

عزت... انتظامی چند سال پیش در مصاحبه‌ای خاطره‌ای خواندنی درخصوص اکران فیلم گاو در پیش از انقلاب را روایت می‌کند: «قبل انقلاب فیلم «گاو» رو توقیف کرده بودن. به روز ساعت ۶ صبح خونه دوستم رضا تجدد، همسر مهین تجدد، با دکتر مجیدی وزیر علوم قرار گذاشتیم. ما چرا رو که بهش گفتیم، گفت، من با هویدا حرف می‌زنم که به شاه بگه که فیلم رو نمایش بدن. بعد از چند وقت پیغام داد که هویدا صحبت کرده و شاه گفته فیلم «گاو» رو نمایش بدین ولی مردم اگه شلوغ کردن برش دارین و دیگه نشون ندین، اون هم فقط تو سینما کاپری. حالا من دو تانشکده‌ام و سر کلاس نشستم، هی بچه‌ها میان خبر میان که دم سینما کاپری صغه و غغله شده. منم دل تو دلم نبود که آخرش چی می‌شه که وسط کلاس بچه‌ها واسم خبر آوردن آخر فیلم همه هورا کشیدن و کلی تشویق کردن... همون روزها از مادرم هم خواستم که بره فیلم «گاو» رو ببینه. به بعد ازظهری که نماز مادرم تموم شد، رفتم پیش گفتم، مادر این فیلمی که من بازی کردم، میدونی از این رقص مقص‌ها و آوازها نداره، «خوای عصری با بچه‌ها بری فیلم رو ببینی؟ مادرم به نگاهم بهم کرد، به مکتی کرد، سری تکون داد و بعد گفت: «مادر، همین به کارم مونده بود!» پدرم هم هیچی... پدر و مادرم تا زمانی که زنده بودن هیچ فیلمی از من ندیدن.»

بعد از انقلاب، امام خمینی (ره) در جلسه‌ای این‌گونه از فیلم گاو تعجب می‌کنند: «ما بجمدا... گویندگان و نویسندگان خوب داریم. ما همه چیز داریم. غالباً فیلم‌هایی که خود ایرانی‌ها درست می‌کنند به نظرم بهتر از دیگران است. مثلاً فیلم «گاو» آموزنده بود. اما حالا این فیلم‌ها باید حتماً آمریکا و یا از اروپا بیاید با یک بی‌بند و باری، تا روشنفکران غریزده شاد شوند. فیلم‌هایی که از خارج به ایران می‌آید اکثراً استعماری است.»

صحیفه امام جلد ۱۲، صفحه ۲۹۲

هنرمندان تئاتر از بازگشایی تماشاخانه‌ها و سالن‌های اجرایی گویند

بازگشایی تئاتر روی کاغذ

با کاهش شدت پرداختن به بیماری کرونا در رسانه‌ها، چند روز پیش خبری مبنی باز شدن سالن‌های تئاتر، موسیقی و سینما منتشر شد. این در حالی است که هنرمندان حوزه تئاتر معتقدند تئاتر عرصه‌ای نیست که بتوان با آن به سیاق موسیقی و سینما برخورد کرد و سالن‌های تئاتر باید‌ها و شرایط خاص خود را دارد. گویا در دستورالعمل ارائه شده برای بازگشایی سالن‌های رویدادهای هنری، تنها به مخاطبان توجه شده و هنرمندان تئاتر که نقش آفرینان اصلی سالن‌ها محسوب می‌شوند، به کلی از یاد رفته‌اند. سراغ تعدادی از مدیران تماشاخانه‌های تئاتر و هنرمندان این عرصه رفته‌ایم تا نظرشان را در مورد بازگشایی مجدد سالن‌ها بدانیم.

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

تماشاخانه‌ام را تعطیل می‌کنم

قطب‌الدین صادقی (کارگردان تئاتر و مدیر تماشاخانه شانو): من خیلی نگرانم، طی پنج ماه گذشته ریالی درآمد نداشته‌ایم و تمامی هزینه‌های اجاره ملک، نگهداری تماشاخانه و کارکنان آن را از جیب پرداخت کردیم و دیگر پس اندازی برایمان باقی نمانده است. اگر شرایط کرونایی تئاتر ایران ادامه پیدا کند ورشکسته می‌شوم و مجبور خواهم بود تماشاخانه «شانو» را تعطیل کنم. دولت باید از پس هزینه‌های مردم بریاید و مسؤولیت مردم و زندگی آنها را بر عهده بگیرد ولی متأسفانه چنین رویکردی از سوی دولت وجود ندارد و رابطه مردم و دولت یکسویه شده است و گویا تنها این مردم هستند که وظایفی را برعهده دارند! اولین ضرری که ما کرده‌ایم این است که مسؤولان مان فرهنگی نیستند. دولت فعلی فرهنگ و هنر را نمی‌شناسد و تنها مبنای کلی و نام‌ها را بلد هستند تا به‌صورت فقط نام‌ها را به زبان می‌آورند تا از آنها استفاده کنند. بعید می‌دانم وقتی مسؤولان ما نام سینما یا موسیقی را هم به زبان می‌آورند، چیزی درباره این هنرها بدانند!

کاش یک ماه دیگر صبر می‌کردند

امیرحسین شفيعی (مدیر تماشاخانه سرو): دو دیدگاه در این خصوص وجود دارد: اول این‌که در این اتفاق همه صنف‌ها و تمامی فعالیت‌ها به روال عادی خود باز می‌گردند. هنرمندان تئاتر هم از این قاعده مستثنا نیستند و آنها نیز باید فعالیت کنند. هنرمندان علاوه بر انگیزه‌های مالی و معیشتی، دغدغه فعالیت هنری نیز دارند و اگر هنرمندی فرآیند خلق را برای مدت‌ها تجربه نکند، آثار سوء بسیاری در روحیه پدیدار خواهد شد. اما به اعتقاد من، این دیدگاه تا حد زیادی احساسی است و شاید چندان منطقی نباشد. دیدگاه دوم آن است که باید واقع بینانه شرایط موجود در فضاهای هنری مختلف را در شرایط حاضر بررسی کرد. واقعیت این است در هنری مثل سینما، می‌توان با رعایت فاصله میان تماشاچیان، اقدام به بازگشایی سینماها کرد و آنها را به روال عادی خود برگرداند. اما تئاتر شرایط متفاوتی با این هنرها دارد. بازیگری که برای یک اجرا ۶۰ روز در یک پلاتوی سربسته تمرین می‌کند، نمی‌تواند از ارتباط نزدیک با عوامل دیگر خودداری کند و از این منظر بسیار در معرض خطر است. تمامی اتفاقات پشت صحنه مثلاً در اتاق گریم، نیازمند ارتباط نزدیک هنرمندان با هم است و در چنین شرایطی فاصله‌گذاری اجتماعی عملاً امکان‌پذیر نیست. من بعید می‌دانم حتی سالن اصلی تئاتر شهر، ظرفیت این را داشته باشد که ما با محدودیت ۵۰ درصدی مخاطب در آن تئاتر اجرا کنیم. تماشاخانه‌هایی مثل سرو که دیگر وضع‌شان مشخص است و این مسأله علاوه بر این اصل است که پشت صحنه تئاترها امکان فاصله‌گذاری اجتماعی ندارد. من فکر می‌کنم این‌که رئیس‌جمهور در صحبت‌های اخیرشان از تمام هنرها اسم بردند اما به تئاتر نپرداختند نیز به همین دلیل است؛ چراکه تئاتر با همه هنرها تفاوت دارد. در این میان، سوال بزرگ اینجاست که اگر ما در سالن‌های تئاتر را با ظرفیت ۵۰ درصدی مخاطب باز کنیم، تئاتر چگونه می‌تواند با ۵۰ درصد ظرفیت، هزینه‌های خود را تأمین کند؟ با این شرایط است که می‌گویم در سالن‌های

تئاتر در سال ۹۹ تعطیل است

کوروش زارعی (نویسنده و کارگردان): بدون شک با شرایط کنونی بازگشایی سالن‌های تئاتر حاصلی نخواهد داشت چرا که رونقی در اجرا نخواهد بود. بر فرض این‌که تمام شرایط برای بازگشایی مهیا شود و اجراها به طور منظم روی صحنه بروند هم کم‌کان برای مخاطب استرس و نگرانی وجود دارد. تا اطلاع ثانوی مردم رغبت به شرکت در برنامه‌های این‌چنینی را نخواهند داشت؛ چراکه سلامت آنان در چنین وضعیتی به خطر خواهد افتاد و هیچ‌کس چنین ریسکی را نخواهد کرد. از این‌که بگذریم، در پروتکل اعلام شده، دستورالعمل‌ها و قوانین فاصله‌گذاری اجتماعی صرفاً برای تماشاگران در نظر گرفته شده و هنرمندان در این پروتکل فراموش شده‌اند. علاوه بر این مدت، زمانی لازم است تا هنرمندان کارهای تازه را تولید و تمرین کنند و عملاً در بهترین حالت ممکن در نیمه دوم سال باید منتظر اجراها باشیم. تئاتر با نصف شدن ظرفیت تماشاگر، نمی‌تواند هزینه‌های خود را نیز تأمین کند. بنابراین این اجراها توجیه اقتصادی درستی هم نخواهند داشت و من به عنوان یک کارگردان هرگز این کار را نمی‌کنم که در شرایط این‌چنینی اثری را روی صحنه ببرم. آن زمانی که مشکلات این‌چنینی نبود هم دخل و خرج تئاتر با هم جور نبود، الان که دیگر تکلیف معلوم است. علاوه بر تئاترها، جشنواره‌هایی که با موضوع تئاتر در سال‌های گذشته در این ایام برگزار می‌شده‌اند هم کاملاً تعطیل شده‌اند.

بنابراین می‌توان گفت تئاتر در سال ۹۹ تعطیل است.

